

computers מחשבים

|| להדפסה

נדיזם
ניוניזם

פרופ' פרץ לביא צילום:
בכר

לחצו כאן להגדיל
הטקסט

לחצו להקטין את
הטקסט

שר התמ"ת, איך הייתה נראית המדינה בלי מדע?!

למה בן אליעזר חושב שאקדמאים ומדענים אינם "בני אדם של אנשים"? מה בנוגע לחולים שהישגי המדע מצילים את חייהם, לאנשי ההיי-טק שהמדע מספק להם עבודה, ולאלפי הצעירים שמתחנכים אצל המרצים? לפרופסור פרץ לביא, הנשיא הבא של הטכניון, נמאס מתדמית המנותקים במגדל השן
פרופ' פרץ לביא

בגיליון יום שישי האחרון של עיתון הארץ ראיון יוסי ורטור את השר בנימין בן אליעזר ("פואד") במאמר שכותרתו "מסודר". ורטור סיים את מאמרו בציטוט מפיו של השר בן אליעזר: "אני כל כך הרבה שנים בפוליטיקה, רק בגלל שאני איש של אנשים. כי לא ניתקתי את הקשר עם אנשים שסייעו לי. זה הפואדיזם בעיני. אם אתם רוצים מישהו שיתנהג אחרת, זה לא אני. תביאו פרופסור מהטכניון".

עוד בנושא: [השקעה במדע אינה פילנתרופיה](#)

אין בידי הסבר בדוק מדוע רואה השר בן אליעזר דווקא בפרופסור בטכניון את כל מה שאיננו "פואדיזם", אך ברור שאליבא ד'בן אליעזר פרופסורים בטכניון אינם "בני אדם של אנשים". לא הייתי מתייחס לדברים אלו, אלמלא שיקפו, לצערי, את הפיחות ההולך וגדל במעמדה של ההשכלה הגבוהה במדינת ישראל, הן בעיני הציבור והן בעיני הממשל.

תדמית האוניברסיטאות, והטכניון בפרט, כמגדלי שן בהם מתבודדים חברי סגל נהנתנים שמנותקים מסביבתם - רחוקה מרחק רב מהמציאות. על תרומת הטכניון לחברה יכולים להעיד אלפי בוגרי המכינה האקדמית מישובי הפריפריה, שבזכות המרכז ללימודים קדם אקדמיים בטכניון התקבלו לאוניברסיטאות ומכללות, או בוגרי תוכנית "עתידיים" שהורתה בטכניון, בוגרי תכנית "נעם" (נוער ערבי מצטיין), בוגרי התוכנית לקידום המגזר החרדי, כמו גם תלמידי תכנית "אופקים" שהתחילה זה עתה ושמה לה כיעד להכשיר אלפי מהנדסים מבנות ובני ישובי הפריפריה בעשר השנים הבאות. יכולים גם להעיד על כך רבבות החולים שמשתמשים מידי יום ב"אזילקט" - התרופה למחלת הפרקינסון שפותחה על ידי הפרופסורים מוסה יודים וג'והן פינברג בטכניון, כמו גם מנהלי "אינטל", "מיקרוסופט", "מוטורולה", "גוגל", "צורן", "אלביט מערכות", "גיוון אימגינג", רפא"ל וחברות ומפעלים רבים נוספים, עבורם למושג "בוגרי הטכניון" ישנה משמעות קיומית אשר ניתנת למדידה.

איך הייתה נראית מדינת ישראל בלי 80 אלף בוגרי הטכניון? מה היה מצבה הכלכלי והביטחוני בלי תרומתם של בוגרי הטכניון? מה היה מצב התשתיות שלה? מי היה בונה את מוביל המים הארצי? מי היה נוהג את ה"קטר" הכלכלי בתקופה קשה זו של משבר כלכלי עולמי?

ייתכן והאשמה להידרדרות במעמדה של

ההשכלה הגבוהה, בחלקה לפחות, היא בנו, בסגל האקדמי. לא השכלנו להסביר לציבור מהי אוניברסיטה ומהו יעודה. לא טרחנו די להבהיר מדוע חיפוש אחר ידע חדש ומקורי איננו יכול להיות מוכתב על ידי דרישות למחקר אשר יענה באופן מיידי על צרכי החברה, ומדוע אין לשפוט מחקר אקדמי בסיסי בקני מידה חברתיים הנשענים על יחסי עלות-תועלת מיידיים לציבור או על פי משאלי פופולאריות, ומדוע מדענים הספונים

במעבדתם רוב שעות היממה במשך שנים רבות, אינם מיזנתרופים הסולדים מחברת בני אדם אחרים. כאשר הפרופסורים אברהם הרשקו ואהרן צ'חנובר, חתני פרס נובל בכימיה מהפקולטה לרפואה בטכניון, חקרו בשנות ה-70 את גורלם של חלבונים אשר נידונו לסילוק מהגוף, הם לא עשו זאת משום שטובת החברה ניצבה לנגד עיניהם, ולא משום שראו תועלת מיידית בתוצאות מחקרם. המניע למחקרם היה הרצון לדעת ולהבין טוב יותר את סודות הטבע. אך כעבור כשלושים שנה, תגליתם פורצת הדרך על אופן פירוק החלבונים, הביאה לפיתוח תרופה נגד סרטן המשנה את גורלם של אלפי בני אדם ברחבי העולם.

מפליא הדבר, שלמרות תנאי סיר הלחץ שמאפיינים את חיינו, המדע בישראל הגיע להישגים שרק מדינות בודדות בעולם יכולות להתגאות בהם. יש לעצור, ומהר, את הסחף שחל במעמד האוניברסיטאות לפני שיהיה מאוחר מידי. בצד ההידרדרות המבהילה ברמת החינוך הקדם-אקדמי, הפגיעה המתמשכת באיכות המחקר והחינוך האקדמי מהווה סכנה קיומית למדינת ישראל.

פרופסור פרץ לביא נבחר באחרונה לנשיא הבא של הטכניון וייכנס לתפקידו בחודש אוקטובר.

חזרה